
ENIG HERSTEL INKOMEN AGRARISCHE SECTOR

Ton de Kleijn

Vooral door een gunstige ontwikkeling in de verhouding tussen de prijzen van producten en kosten herstelt het inkomen van de agrarische sector in 2005 nadat het in 2004 een historisch dieptepunt had bereikt.

Akker- en tuinbouw

In de akkerbouw zijn de prijzen voor de producten gemiddeld ongeveer 5% hoger, onder meer door een herstel van de aardappelprijzen. De graanprijzen nemen, mede als gevolg van lage oogsten in Zuid-Europa, toe. De Nederlandse graanproductie ligt onder het recordniveau van vorig jaar. In de tuinbouw blijft het productievolume over de gehele linie vrijwel gelijk aan dat van vorig jaar. In de groentesector verschuift de productie licht in het voordeel van de glasgroenten. Ook de prijzen van groente en fruit zijn gemiddeld voor de sector vrijwel onveranderd. Voor de individuele producten zijn er echter sterk uiteenlopende ontwikkelingen. Waar bijvoorbeeld de prijs voor komkommer en tomaat flink stijgt, neemt die voor paprika juist sterk af. Door de kleinere fruitoogsten zijn de prijzen van appel en peer hoger dan in 2004. De prijzen van sierteeltproducten geven over vrijwel de gehele linie een positief beeld te zien. Dat komt vooral door de mindere aanvoer van bloemen en planten op de veiling.

Veehouderij

Ook in de veehouderij blijft het totale productievolume ongeveer gelijk. De lichte productiedalingen in de rundveehouderij wordt gecompenseerd door een productiestijging van varkens- en pluimveevlees. Het lagere volume in de rundveehouderij gaat wel gepaard met hogere prijzen. Vooral de rundveeprijzen zorgen voor de forse gemiddelde stijging. De prijsstijging van melk wordt vooral veroorzaakt door rekening te houden met de toegekende melkpremies. Absoluut gezien ligt de melkprijs iets onder het niveau van 2004. De prijzen van varkens en pluimvee herstellen zich van de lagere niveaus van de laatste jaren. De prijs van eieren is echter laag gebleven in 2005.

Gebruikte goederen en diensten

De door de agrarische sector hoeveelheid gebruikte goederen en diensten daalde minimaal. Wel waren er opvallende ontwikkelingen in de prijzen. Zo namen de energieprijzen fors toe door de stijging van de internationale olieprijs en de daaraan gekoppelde gasprijzen. De door glastuinders betaalde gasprijs neemt gemiddeld met bijna 40% toe in 2005. De prijs voor alle energiedragers ligt daardoor gemiddeld bijna een kwart boven het niveau van vorig jaar. Tegenover deze stijging staat een fikse daling van de prijs voor mengvoerders, die 8% onder die van 2004 ligt. Gemiddeld nemen de prijzen voor de gebruikte goederen en diensten met ruim 1% toe. De toegevoegde waarde van de sector stijgt door deze ontwikkelingen met ongeveer 5%. Dit is niet voldoende om de daling in 2004 te compenseren. De iets hogere lonen en een gelijkblijvend saldo van betaalde en ontvangen rente- en pachtbedragen zorgt voor een nominale toename van het voor de agrarische ondernemers resterende inkomen met ruim 11%. Rekening houdend met een daling van het aantal bedrijven en een inflatie van iets meer dan 1% nemen de reële inkomens per bedrijf in 2005 met ongeveer 14% toe.

Tabel 1 Toegevoegde waarde in de agrarische sector (in miljoenen euro)

	2003 (v)	2004 (v)	2005 (r)
Brutoproductie	20.601	20.493	21.027
Aangekochte goederen en diensten	11.699	12.264	12.404
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	8.902	8.229	8.623
Afschrijvingen (-)	2.610	2.606	2.645
Saldo heffingen en subsidies (+)	-30	-23	82
Netto toegevoegde waarde	6.262	5.600	5.896

Bron: CBS (2003 en 2004), Raming LEI (2005).

Meer informatie:

Rapport 1.05.03 *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens 2005*